

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutioes Morales

In Quibus Vnivers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

12 De variis furti generibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

Secundò obijcies. Qui rem suam apud alium existentem propriâ auctoritate accipit, in Iure furtum dicitur committere: quomodo ergo in definitione Furti dicitur, quod sit acceptio rei alienæ? De hoc infra dicemus.

Tertiò obijcies. Qui retinet alienum, etiam si ipse furto eam rem non furripuerit, dicitur furari, & tamen retentio alieni non est acceptio. Respondemus, nomine acceptiois intelligi, etiam retentionem rei alienæ inuito domino, cum sit acceptio continuata.

De variis Furti generibus.

CAPVT XII

FURTUM diuidi solet ex parte rei, quæ furripitur: nam si est res sacra, dicitur sacrilegium. Cum quis verò accepto bona Reipublicæ, dicitur Peculatus. Cum quis disperso grege furatur pecorâ, dicitur Abigens. Cum quis furatur hominem liberum, vt eum vendat, dicitur Plagiarius: nam si quis furatur seruum, vel ancillam, in Iure dicitur propriè fur: quia seruus, vel ancilla est quedam possessio domini: sicut si quis furaretur quodcunque aliud animal. Si quis tamen accipiat filium, vel vxorem alicuius, non dicitur furtum, sed potius captiuitas.

Notandum est de sacrilegio, in Iure Canonico, illud tripliciter dici. Primò, quando res sacra ex loco sacro furripitur. Secundò, quando res sacra ex loco non sacro. Tertiò, quando res non sacra ex loco sacro. *cap. Quisquis. 17. quest. 4. & Glossa in cap. Sacrilegium, eadem Causa, & questione;* quia res licet non sit sacra, si ex loco sacro accipitur, peccatur tamen contra immunitatem, & sanctitatem loco debitam. Quando verò res est sacra, vnde quæ accipitur, peccatur contra immunitatem, & sanctitatem debitam ipsi rei. At verò in Iure Ciuili non habetur tanquam sacrilegium, nisi quando res sacra ex loco sacro auferatur, *l. Si quis in loci. Cod. De Episcopis, & Clericis.*

Item Furtum diuiditur à Iuris peritis in manifestum, & non manifestum. Manifestum dicitur: quando fur deprehenditur cum re furtiua antequam deueniat ad locum destinationis, hoc est, ad locum, in quo destinauit eo die manere cum furto, siue deprehendatur ab eo, cuius est res furtiua, vel ab alio, siue in loco publico, siue in privato deprehendatur. Non manifestus fur dicitur, qui non deprehenditur cum furtiua re, vel si deprehenditur postquam pertulit eam in locum quò destinauit. Hæc omnia colliguntur ex *l. Furor. l. Fur. l. Quo destinauerit. l. Sine igitur. ff. De furtis*. De aliis duobus modis datur actio de furto:

Primò queritur, Quo modo furtum à rapina distinguitur? Respondetur, distingui specie: nam furtum, & rapina sunt duæ iniustitiæ distinctæ. Quoniam rapina fit sciente domino, & inuito, & ita continet iniustitiam per vim illatam: at furtum dicitur esse contra voluntatem domini, quia auferitur eius res ipso ignorante, & ita non est iniustitia per vim illata, sed est iniustitia contra voluntatem domini.

Secundò queritur, An definitio furti capite præcedenti tradita, conueniat communiter furto, & rapinæ? In hac re Glossa in *cap. Penali. 24. questione 5.* ait furtum esse genus ad rapinam: nam furti nomine intelligitur omnis illicita rei alienæ usurpatio. Medina *questione 4. de Restitut.* ait, furtum prout est definitum à Iuris perito, genus esse ad rapinam, quia in definitione illa comprehenditur omnis iniustitia rei alienæ acceptio. Sic etiam ait Siluester *verb. Furtum. num. 2. & Gabriel in 4. distinct. 25. quest. 3. art. 1.*

Sed dicendum est, Furtum aliquando sumi latè, & tunc omnis iniustitia rei alienæ acceptio dicitur furtum: & hoc modo comprehendit acceptioem rei alienæ per

vim, quæ dicitur rapina; & acceptioem rei alienæ occultam, quæ dicitur propriè furtum: & acceptioem rei alienæ fraude, vel alio modo commissam in contractibus, nimirum emptione, locatione, & aliis huiusmodi, & in vsura, & simonia; & sic accipitur in *Septimo Decalogi Præcepto*, cum dicitur: [Non furaberis:] nam à parte intelligitur totum, id est, Prohibetur omnis illicita rei alienæ acceptio: sed secundo modo accipitur furtum propriè, & strictè, prout est acceptio rei alienæ occulta inuito domino: & hoc modo distinguitur à rapina, & ab illicita acceptioe ex vsura, vel simonia, vel aliis contractibus. Vnde intelligitur id, quod dicitur in *lege Si vendidero. ff. de Furtis. & Instit. De vi bonorum raptorum, in principio.* In quibus locis significatur, rapinam esse speciem furti, & raptorem esse furem, & actione furti teneri. In his omnibus locis sumitur furtum latè.

Notandum etiam est, etiam rapinam aliquando sumi latè pro quacunque iniusta rei alienæ acceptioe, & retentione, & hoc modo comprehendit furtum, & rapinam strictè acceptam; immò comprehendit etiam acceptioem vsurariam. Vnde *24. questione quarta, cap. Si quis.* dicitur: [Si quis vsuram accipit, rapinam facit,] ex Ambrosio: & *eandem causam, questione quinta, cap. Si quis.* ait Augustinus: [Si quis inuenisti, & non reddidisti, rapuisti.] & *distinct. 19. cap. Ordinandus*; ait Hieronymus: [Aliena rapere conuincitur, qui ultra necessarium sibi retinere conatur.] In his omnibus locis rapere idem est, quod illicitè alienum accipere, vel retinere; immò etiam alteri denegare, quod est illi debitum lege caritatis, & misericordie.

Secundo modo accipitur rapina propriè, & strictè: & est rei alienæ manifesta, & violenta acceptio: & hoc modo distinguitur tanquam species à furto, & ab vsura, ac ceteris iniustis acceptioibus in contractibus.

Tertiò queritur, An furtum sit grauius peccatum fornicatione? Sanctus Thomas *secunda secunda quest. 254. articulo tertio*, ait, fornicationem esse grauius peccatum; quia infert damnum procreandæ proli. Sed Martinus de Magistris *tract. de temperantia. quest. 2.* sentit furtum esse grauius; quia furtum, inquit, est contra iustitiam, fornicatio contra temperantiam, ergo maiori virtuti opponitur furtum, quam fornicatio.

Sed dicendum est, Fornicationem esse grauius peccatum ob rationem traditam à Sancto Thoma. In moribus autem non semper illud peccatum est grauius, quod opponitur maiori virtuti; alioqui enim necandum peccatum non esset grauius furto; quod est absurdum. Item grauitas peccati aliquando sumitur ex maiori detrimento, quod infert. Quia igitur fornicatio infert damnum proli, quæ eo ipso, quod per fornicationem procreatur, solet vt plurimum male educari: damnum autem ex furto consequens solum est in bonis temporalibus; sequitur inde, quod fornicatio sit grauius peccatum furto.

